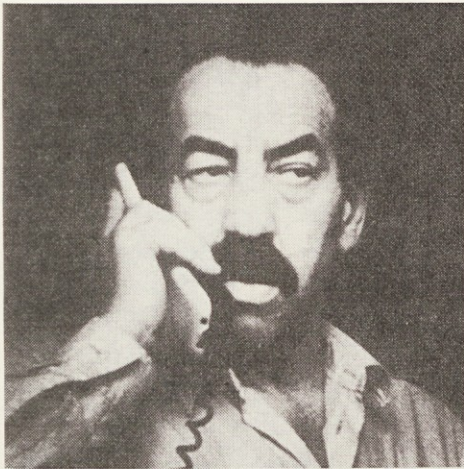

SATAN

SATANA

Vitalij, mladenič čisto prijaznega videza, ki mu vsaj na prvi pogled ne bi mogli pripisati kakšnih zločinskih namenov, ugrabi in ubije sedemletno Oljo, hčerko nekdanje znane igralske Aljone. Vse skupaj skuša prikazati kot ugrabitev in Aljono, za katero ve, da si je s pomočjo črne borze nagrabila precej denarja, prek anonimnih sporočil izsiljuje za večjo vsoto gotovine. Aljona končno popusti in prosi Vitalija, ki ga pozna s črnoborzijskega trga, da bi posredoval pri »izmenjavi«. Vitalij pa ji kar naravnost prizna, da je deklica mrtva, da jo je ubil on in da mu ne gre za denar, ampak za maščevanje, saj ga je Aljona pred časom vzvišeno zavrnila, ko se ji je skušal približati.

SATAN

režija: Viktor Aristov

scenarij: Viktor Aristov

fotografija: Jurij Voroncov

glasba: Arkadij Gagulašvili

igrajo: Sergej Kaprijanov, Svetlana Brogarnik

producent: Studio »Tak - T«,

Sovjetska zveza, 1990

FILMOGRAFIJA

Trs v vetru, 1980

Smodnik, 1985

Satan, 1990

Film bi po temeljni zastavitvi in nekaterih narativnih prijemih nemara bolj sodil v ameriško »črno serijo«; kar ga od tovrstnih filmov ločuje, je predvsem radikalni cinizem pripovedi in tipično ruska bizarnost njegovih likov, ki se nenehoma gibljejo na robu »norosti« in uspejo iz povsem običajnih, celo naključnih srečanj vedno znova proizvesti ekscesne situacije. V temelju imamo opraviti z mračno kriminalko, v kateri se takoj na začetku zgodi umor, vendar v nadaljevanju ne gre za vprašanje, kdo je morilec (saj smo ga pač videli pri delu), ampak izključno za vprašanje motiva. Problem je v tem, da morilec ubije svojo žrtev — sedemletnega otroka, kar pač daje njegovemu dejanju še posebno težo — dozdevno povsem brez razloga, saj skuša potem njegovim staršem vse skupaj lažno prikazati kot ugrabitev in skladno s tem iztržiti precejšnjo odkupnino. Umor je videti toliko bolj nesmiseln, ker je mati navsezadnje pripravljena plačati zahtevano vsoto, vendar pa prav na tej točki pride do ključnega preobrata, ki zločin retroaktivno »osmisli« kot akt morilčevega maščevanja nad materjo zaradi neuslišane ljubezni. Povsem nov pomen pa dobi zdaj tudi denar, saj je očitno sumljivega (črnoborzijskega) izvora, zaradi česar mati ne more prijaviti morilca, ne da bi sama padla v roke zakona. Vse se pravzaprav razplete in obenem dokončno zaplete v eni sami, bistveni sekvenci filma, ko se glavna junakinja oglasi pri morilcu (ne da bi slutila, s kom ima pravzaprav opraviti), ki ga pozna že od prej in ga zdaj prosi za pomoč oziroma za posredovanje. Njegovo priznanje je tako direktno, kot je lahko le še izpoved ljubezni, vendar pa hkrati hermetično zapre prostor pripovedi: on ima njo v pasti, ker ve, da skriva v hiši velike količine na sumljiv način pridobljenega denarja, ona pa zanj ve, da je morilec njenega otroka — toda nobeden od njiju ne more ničesar več ukreniti, ne da bi v isti sapi pokopal samega sebe. Verjetno najbolj mučen »mrtvi tek« v zgodovini filma, pri čemer temni toni interirerov in mračne podobe ulic, ki jih slika izjemna, v tem pogledu skorajda zoprno dosledna kamera, samo podčrtujejo končni učinek.

Bojan Kavčič